Kedd. 116. Szám. Augustus 5-kén 1862.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: Piaczsor **452 szám** alatt.

Megjelen e lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csötörtökön és szombaton délben. Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdij. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL: Középutcza, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, aug. 4-kén 1862.

(D) A közfigyelmet nem kevéssé vonták magukra az államtanács legutóbbi ülésezései. Már részint a pénzügyi bizottmányban, részint az államtanács azon utóbbi ülésében, melyen a büntetötörvények humanusabb lábra állitása jött szóba, az államminiszter oly modorban nyilatkozott, mely az ingerültség jellegét hordá magán, s a bécsi lapok pártkülönbség nélkül elitélték azon szenvedélyes hangulatot, mely egy diplomatára nézve soha sem szolgáltat kedvezö feltevést.

A bécsi közönség hangulatán általában észrevehető bizonyos türelmetlenség, mintha kezdenének kifáradni azon igéretek beválásából, melyek a német közvéleményt az alkotmányosság megszilárditásának reményével kecsegtették.

Különösön feltünik, hogyan nyomja ott a kedélyeket a magyar kérdés függöben létele. Kormánykörökben ugy nyilatkoznak, hogy azon belső negatio, mely a birodalom fejlését zsibbasztja, nyomasztóbbá kezd válni egy rendes hadjáratnál. Talán ezen eszme alapján indult azon hir, mely szerint a bécsi kormány a magyar királyság irányában oly rendszabályokhoz akarna nyulni, melyek miatt gr. Forgách gr. Pálfy és gr, Apponyi állomásaikat ott hagyni szándékoznának. E hir azonban, a mint utóbbi számunkban emlitve volt, valótlannak bizonyult be.

Azonban az állomtanács alkalmasint jul. 29-kén tartá legjellemzetesb gyülését, mely alatt a „Vaterland“ megjegyzése szerint „physikai és erkölcsi rekkenöség feküdt a gyülekezeten.“

A pesti lapok kedélyességgel szólanak e gyülésről, mig a bécsiek nehéz előérzelmek közt izzadoznak annak elemzése alatt. Különös időtöltést találnak a pesti lapok Hasner és Giskra urak nyilatkozataiban, melyek a világ politikai tudományában uj doctrinát állitanak fel.

Hasner ur azon tant hirdette, hogy ha a jog formáját nem is érvényesithetik, ragadják meg annak magvát, s ha a Reichsrath mostani szerkezetében nem is illetékes arra, mindazáltal tárgyalja a budgetet, hogy ezen tárgyaláshozi jogát igy a gyakorlat által megörizze.

Giskra urról a pesti hivatalos lap a következöt irja: „E nagy jogtudóst (Hasnert) homályba ejté Morvaország szöke Cicerojának Giskra urnak ragyogó dicsösége.... Ő felsége a császár és király még november 5-iki kéziratában függöben levő államjogi kérdésekről szól. Nem ugy Giskra uram. Ő hatalmas hangon kijelenti, hogy nincs függö kérdés Magyarország és a birodalom közt, mert a februári patens mindent elintézett. Ő felsége a császár és király a magyar alkotmány visszaállitásáról szól; Giskra uram pedig azt vallja, hogy ö a február 26-iki okmányon kivül nem ismer alkotmányos jogot a birodalomban. Mindennél azonban mulatságosabb az, minö eventualitásoktól várja Giskra ur a magyarok megjelenését az államtanácsban? Az elötte szólt szónokok egyike érvül felhozza a budget tárgyalásba vétele ellen a magyarokra való tekintetet is. Erre Giskra ur ekép felel: „A magyarok nem igen sokba veszik, tárgyaljuk-e mi a budgetet vagy sem? de ha látják, mily rendületlenül folytatjuk mi a költségvetés megállapitását, keblöket elfogja tölteni azon elkeseredés, mely a férfit mindig megragadja, midön jogainak gyakorlatától elzárva találja magát; és ezen elkeseredésökben elfognak jönni (a Reichsrathba,) hogy itt jogaikkal élhessenek. Giskra uram tehát — folytatja a „Sürgöny“ — nem is 85 barátságos képviselö társat, hanem 85 elkeseredett magyart vár a birodalmi tanácsba. Morvaország szöke Cicerojának alkalmasint még nem jutott eszébe, hogy az ö dicsöségére nézve az emlitett számnak csak tizedrésze is igen veszedelmes valami lehetne.“

Ily hangulattal irnak általában a pesti lapok ezen államtanácsról, mely azonban a bécsi lapokat igen komoly észrevételekre ösztönzé.

A miniszterium habár többségét most is birta, jelentékeny provocatioknak volt kitéve, s feltünik a bécsi lapoknak, hogy mindezt a miniszterek erös gyomorral emésztik meg, s a parliamentaris szokások ellenére egy sem találkozott közülök, ki a miniszterium álláspontját védelmezte volna.

A csehek, lengyelek kimondák, hogy a budget tárgyalásában részt nem vesznek, s óvakodnak attól azon jelen nem levő országok s nemzetek nevében, kik helyett az üresen álló padok beszélnek. Még fontosabb az, hogy a centrumról, söt a baloldalról is egy néhány tag a miniszterium álláspontja ellen szavazott.

Több szónok hivatkozott a magyar kérdés kiegyenlitésének szüksége- és siettetésére. Sok érdekkel bir e részben Kaiserfeld nyilatkozata, melyet a „P. Lloyd“ egész terjedelmében közöl. „Részemről azon nézetben vagyok — mondá a többek közt az emlitett Reichsrath — hogy az osztrák alkotmányt nem az államtanácsban levő ellenzék, hanem azon bizonytalanság veszélyezteti, mely Magyarországnak a birodalomban és ahoz, s az összes alkotmányban és ahoz vonatkozó államjogi viszonyai felett lebeg. Hogy e bizonytalanság megszüntetésére valami történjék, az az a miről gondoskodást kivántam volna látni. A miniszterek antagonismusa ugyanazon tanácsban, a „divide et impera“ elv a gyakorlatban bánattal tölt el. Azt hiszem, hogy a miniszteriumnak egyesülve most háboritatlanul birt hatalma felfogásában arra kellene ezt használni, hogy a magyar országgyülést minél hamarább összehivja. Megigérte azt, és nem tudhatja valjon a jövö évben nem lesz-e e részben megháboritva? Én nagy elönynek tartanám az összeköttetések megkezdését stb.“

Általában átvonult a gyülekezeten a belügyek ziláltságának nehéz nyomása; de egyik feltünö jelenetje volt e napnak, hogy a karzat, hol a miniszterium annyiszor kész tapsra talált, feltünö ingerültséget mutatott e napon, s midön az elnök Hein ur szokott módja szerint, az ellenzék elnémitására elnöki hatalmát vette igénybe, midön a szólhatási jog megtagadása miatt Stanek képviselö élénken kiáltotta e mondatot az elnök felé: „Das ist die beste Art uns schweigen zu machen“ a csordultig telt karzatról egyhangu menydörgö helyeslés tölté el a termet. Ez az első demonstratio volt a karzat részéről a minoritás mellett, mely karzat ekkorig a többség nézetei mellett buzgott. A kinzó benyomás, melyet e demonstratio tett az elnökre, élénken ki volt fejezve azon hangban s szavakban, melyekkel ez amazt megdorgálta.

Mindamellett azonban, hogy az ellenzék kimutatta, miszerint az 1862-iki budgetnél is az államtanács határzatai a pénzügyminiszterium által figyelembe sem vétettek, s igy az 1863-diki budget tárgyalása magában is puszta idővesztés: az államtanács többsége elhatározta az 1863-diki budget is tárgyalni, és igy jóváhagyását adni ahoz, a mit jóváhagyása nélkül is éppen ugy végrehajthatnának a február 26-iki alkotmánynak talán a 13. §-a értelmében.

Szerbország Belgrád bombáztatása után.

Közelebbi számunkban közöltük a fenczimzett röpiratnak magáról az eseményről tett elöadását, most itt közreadjuk e röpirat III-dik szakaszát és IV-dik szakasza egyrészét, mely a porta ellenében talán tulvitt gyanusitásokat tartalmaz; de egyszersmind láttatni engedi a szerbek czéljait, melyeknek érvényesitésére ezen szomoritó viszályt felhasználni törekszenek.

„Azon kérdésre nézve — irja az emlitett röpirat — hogy vajjon a porta fővárosunk bombáztatásának csinyában részes-e, vagy pedig az csak a belgrádi két basának a környékben parancsnokoló basákkali egyetértéséből történt? elöttünk nincs semmi kétség, s megérdemli, hogy az európai közönség szemei elött is le legyen leplezve.

Aschir és Ethem basák, nem azon emberek, kik vak fanatismusból engedték volna magukat oda ragadtatni, hogy egy város erőszakos bombáztatása által, melynek lakossága egy korábbi napon minden európai képviselök által aláirt egyezmény szentségébe bizva, nyugodtan viselte magát — saját fejöket is koczkára tegyék. Ellenben e két basa Belgrádban ugy a konzulok, mint minden más ember elött, mint félelmesek ismertetnek; mert mint vállalkozó szellemüek s még inkább mint engedelmes tiszviselök elég éleslátásuak arra, hogy felfoghassák azon rendkivüli szerencsétlenséget, mely a bombázás miatt reájuk és a portára háromolhat. Vak fanatismustól üzött férfiak, ha el voltak határozva sötét dühöket kielégiteni, nem figyeltek volna a konzulok elöterjesztéseire s a junius 15-ki összeütközés öket vissza nem tartoztatta volna, s még kevésbé irandották alá az egyezményt, mely által ök saját részükről fentartva kormányuk utólagos beleegyezését, a megaláztatás egy tényét fogadták el, midön a város kapuinak örségét és a rendőrséget a szerb hatóságokra bizták át. Az ezen csatában török részről szenvedett vesztések miatt természetesen ök dühre gyuladva, még azon éjszaka bombázták volna a várost, vagy pedig a már elkezdett bombázást a város teljes szétrombolásáig folytatandották, s több órai bombázás után a konzulok protestatioira nem állitották volna meg a tüzelést. A portának könnyü most az egész vétket Aschir basára hárintani, de ezen desaveu többé senkitsem csalhat meg s egész Európa éppen ugy mint mi az itt történtekre nézve meg lesz győződve, hogy a porta titokban már két év óta előkészíti megtámadását Szerbia ellen, s a jun. 15-ki összeütközés s a 17-diki bombázás csak ennek előpostái voltak

Azt mondhatnák ellenünkben, hogyan lehetne a portáról azon gondolatlanságot feltenni, hogy egy oly fontos tényt, mint Belgrád bombázása s Szerbia megtámadása, kisértsen meg szemben a népjoggal s a párisi kötésekkel a nélkül, hogy előre meggondolta volna azon felelösséget s azon rendkivüli szerencsétlenséget, melynek ez által magát kitette? Mi azt hisszük, hogy ez ellenvetésre is felelhetünk.

Ne gondolják Európában, hogy a porta hatalomvivői belátják azon komoly veszélyt, melylyel a félsziget keresztyén népének sorsa a birodalmat fenyegeti. Elvakulva a muzulmáni dölyf miatt századok óta megszokván azt, hogy a föt a járom előtt meghajtva lássák, s szilárdan számitva azon elrémitésre, melyet a muzulmán hivatalok, a nizámok, basibosukok, idegen renegatok és fanariota papok gyakorolnak, kigunyolják az európai lapok balszerencse jóslatait, s mit sem hajtanak a hatalmak jó tanácsaira, kik a helyzet valódi állásáról jobban vannak értesitve, s fáradságot vesznek maguknak a közellevő veszélyt felmutatni. — A helyett, hogy közigazgatási reform által a birodalom jólétét biztositanák, azon igyekeznek, hogy a régi rendszer szigorát s tulhajtásait kettőztessék.

Csak két részről láttak ök komolyab veszélyt, Szerbia és Montenegro részéről.

Kiválólag Szerbia volt, miután magát berendezése s katonai szervezése által tiszteletreméltó állásba helyezé, folytonos tárgya a porta aggodalmainak. Előtte legfőbb érdeknek látszott valamely ürügyet lelni Szerbország megtámadására, és ha lehet az arsenal, az ágyuöntöde s fegyvergyár szétrombolására, mig az ujonnan szervezett nemzeti katonaság időt nyerne magát teljesleg szervezni s begyakorolni, s mielőtt Olaszország a nemzetiség zászlóját fenlobogtatva, magát megerősithetné. E czélból rendelte el a rendkivüli hadikészületeket Herczegovina ellen, s midön Montenegrot is megtámadta, kettőzteté kihivásait a fejedelemség szerbjei ellen azon szándékkal, hogy öket is felkelésre izgassa. Azonban ez utóbbinak okos magatartása meghiusitá a porta czéljait, s öt azon szorongató alternativába helyezé, hogy vagy levesse álarczát s Szerbországot nyiltan megtámadja, vagy bevárja mig ez teljesleg felfegyverkezik. A porta az elsöt valósitotta s felhasználta az alkalmat, midön Omer basa némely látszó eredményhez jutott Montenegro ellenében; Franczia-ország Olaszországban s Mexikoban el volt foglalva, Oroszország pedig viszályban állott Lengyelországgal s a szabadelvüekkel — ekkor elrendelé Belgrád bombázását, mely számitása szerint alkalmas legott a szerbeket csatára hivni fel. Ausztria tanácsa és felbiztatásai — mely a déli szlávok mozgalmától tart — sejtve, hogy ennek természetes központja Szerbország — a török főbbekre nézve nem tévesztek el hatásukat.

Azon nehézségekre nézve, melyek külföld részéről felmerülhettek, a konstantinápolyi államférfiak az európai hatalmak rendkivüli elnézéseihez voltak szokva, s ezért azon keveset aggódtak. Jól tudták, hogy a nagyhatalmak bajosan avatkoznak a keleti kérdésbe, ha az valamiképp Törökország ártalmára lenne; az ö tulfeszitett meggyőződésük az iránt, hogy Törökország európai szükségesség, azon szilárd s folytonos gyámolitás, melyben ök a bécsi s londoni kabinetek által részesittettek, előttük főokul szolgáltak arra nézve, hogy a párisi békeegyezmény kivitelét a mennyiben az a keresztyéneket illeti halogassák, s egyszersmind komoly ürügyül szolgált arra, hogy Szerbiát erőszakkal s büntetetlenül leigázzák. Nem is mellöztek semmi elövigyázási rendszabályt, minden diplomatiai akadály elhárintására czéljok elérése végett, mely abban állott, hogy Belgrád bombázása által a szerbeket felkelésre birják; az ellenségeskedés miatt minden felelösséget ezekre hárintottak, s midön ez nem sikerült, az egész vétket Aschir basára kenték.

Ez volt a czél és számitás, melyet Konstantinápolyban terveltek s ebben senki sem kétkedhetik, a ki az ozmán miniszterium czélzatait helyesen ismeri. Ök azt hitték, hogyha az elijesztés s elnyomás rendszerét a birodalom kebelében folytatják, Szerbország s Montenegro csirázó hatalmát szétrombolják, akkor zavartalanul foghatják a török uralmat Európában nem a párisi egyezmény alapjai, hanem egy más rendszer szerint megszilárditani, melyhez ök hütlen barbárismusok által az emberiség és népjog gyalázatára hozzá szoktak; szerencsére azonban a konstantinápolyi Machiavelli czéljai Aschir basa tartozkodása, és tétovázása és a szerb kormány s nép csodálatraméltó türelme miatt meghiusittatott s megszégyenittetett.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Torda, julius 30-kán 1862.

Ámbár az alább következő felhivást e lapok olvasó közönsége részben ismeri már, miután a gazdasági egyesület által kibocsátott programmnak kellett alapjául szolgálnia, közöljük azonban ezt is azon jóremény fejében, hogy e lapok s olvasó közönsége közt igen sokan vannak, kiket tárlatunk közelebbről érdekel, más részről jónak látjuk közölni azért is, mert némely pontokban eltérés van az anyatárlat programmjától a tárlat megnyitása s a beküldési határidőn kivül is.

Fölhivás. Az országos gazdasági egylet igazgató választánya e f. év május 5-én tartott ülése határozata folytán Tordamegye alsó kerülete Aranyosszékkel egyesülten Tordán fog fiók-terménytárlatot rendezni, melynek megnyitása idejét e f. év october 26, 27 és 28-ik napjaira tüzte ki a tárlatot rendező bizottmány, mely napokon délelőtt 9 órától délután 4 óráig lesz megtekinthető.

A tárlaton a mezei gazdasági, haszonkertészeti terményeken kivül még fel nem dolgozott nyers gazdasági iparczikkek és némely kisebb kertészeti eszközök is képviselve lesznek.

A tárlat a következő hét csoportra oszlik:

I. Gabona-fajok. 1. Kalászosok: buza, rozs, tönköly, árpa, zab, stb. 2. Törökbuza, köles, haricska.

II. Takarmány- és olajnövény magvak, festő és füszer termények. 1. Takarmány magvak: u. m. fü, lóher, bükköny, baltaczim stb. 2. Olajmagvak: u. m. repcze, len, kender, mák stb. 3. Festő és füszer növények: buzér, csülleng, komló, ánis stb.

III. Haszonkertészeti növények. 1. Hüvelyesek: borsó, paszuly, lencse. 2. Gyökerek, gumósok: burgonya, répa, murok, petrezselem, hagyma stb. 3. Káposzta fajok.

IV. Gyümölcs. 1. Nyers gyümölcs: alma, körtve, szilva, szőlő, dió stb. 2. Aszalt gyümölcs és befőzve.

V. Borok.

VI. Nyers ipar-czikkek. 1. Rostos növények: len, kender, szálban vagy kihehelve. 2. Gyapju: mosott és mosatlan állapotban. 3. Turó, vaj, sajt. 4. Olaj, méz, viasz, szurok, tözeg stb.

VII. Kertészeti szőlőszeti kisebb eszközök. 1. Kertészetiek: ollók, késes stb. 2. A borrané zve: szeszsavany-mérők, csapok stb.

Némely tárgyak könnyebb megitélhetése végett a beküldendő mennyiség- és minőségre a tárlat rendező bizottmány szükségesnek tartott bizonyos mértéket, módot jelölni ki; igy a kalászosokra nézve, hogy a kiállító egy fajból legalább 4 kupát állitson ki, és ezt rendes gazdasági modorban megtisztitott állapotban (de nem megszemelve); a törökbuzára nézve, minthogy ez a megállitott kiállitás idejére annyira nincs kiszáradva, hogy szemes állapotban a sulyra nézve összehasonlitani lehessen, az idei termésből csöstörökbuza küldendő be, a miből a szemek nagyságát, tömöttségét véve tekintetbe, a bizottmány az összehasonlitást megteheti. A takarmány magvakból 3—4 fontot.

A gyümölcsből egy-egy fajból legalább 6–8 darab; borból egy fajból két üvegben legalább is egy félkupa küldendő be.

A programmhoz mellékelt s a kiállító nyilatkozatát magában foglaló rovatos ivre beirandó, például:

1) buzát illetőleg a 2-ik rovatba, hogy őszi vagy tavaszi, fehér vagy vörös, kalászos vagy kalásztalan; a 4-ik rovatba a föld minémüsége agyagos vagy könnyü; mikor volt trágyázva, mennyit adott holdja=1600 □ ölben; sorban volt vetve vagy szórva? és más idetartozó viszonyok megemlitése; ugyanez áll a rozsra is;

2) a repczére nézve a 5-ik rovatba, hogy szórva volt vetve vagy sorba s megkapálva, minő tulajdonságu földben, hány magot adott stb.

3) a hüvelyesekre nézve, milyenek a borsó, paszuly, hogy korai vagy késői, karós vagy gyalog, sokáig eltartható, könnyen fő-e?

4) a gyümölcs, hogy fája minő földben termett, hamar terem-é, termékenysége; honi vagy külföldi, eredete, valódi neve, tájelnevezése; mikor érik, fája tartós-e stb.

5) a borra nézve: hová való, melyik évbeli termés, miféle faj szőlőbeli, talaja. A beküldő különös gonddal legyen arra nézve, hogy csak saját termesztését küldje be, mert ellenkező esetben nem fog birálat alá jönni.

A kiállító egyszersmind kinyilatkoztatja, hogy küldeményét visszaköveteli-e vagy a kiállitás költségeinek fedezésére kisorsolás végett a tárlatnak engedi át. A bizottmány a névszerint vissza nem követelt küldeményt a tárlat tulajdonául tekintendi. A beküldő a rovatos ivet lakása megemlitésével aláirja.

A rendező bizottmány a küldeményeket e f. év october 24-ig báró Kemény Istvánhoz Tordára kéri czimezni.

A jutalom dijjakat a rendező bizottmány a körülményekhez képest fogja kiosztani, egyszersmind tudomásra juttatja, hogy igen szivesen veszi, ha nyári gyümölcsökből is küldenek be példányokat, melyeket minden szombaton a casinó termében szakférfiakból álló bizottmány által birálttatnak meg. Az ilyen küldemények szintén b. Kemény Istvánhoz czimzendők.

A tárlatrendező bizottmány meg van győződve arról, hogy a t. cz. gazda-közönség jól ismerve hazánkban a tárlatok sokoldalu fontosságát, mindent elkövetendnek, hogy becses küldeményeikkel a tárlat érdekességét s becsét emeljék. A nemzetnek, hogy nagy legyen szellemi fensőbbsége mellett anyagi jóllét- matériális erőre is szert kell, hogy tegyen, hogy hosszu küzdelmeit egykor kellő siker koszoruzhassa; ezt pedig csak akkor érhetjük el legbiztosabban, ha minden talpalatnyi földünk dúsan megtermendi a maga gyümölcsét, borát, buzáját! — A tordai tárlat-rendező bizottmánytól. Tordán, julius 23-án, 1862.

B. Kemény István, m. k. elnök. K. Papp Miklós, m. k. tárlati jegyző és rendező.

E felhiváson kivül a tárlatrendező bizottmány még egy külön felhivást is intéz megyénk- és Aranyosszék kitünő gazdasszonyaihoz, melyben a jutalom-dijjak összeszerzésére hivja fel őket azon biztos remény fejében, hogy bazánk, illetőleg a nemzet gazdasszonyai éppen annyi lelkesedás- s érdekeltséggel karolják fel az egylet tervbe vett czélját, mint a mennyi méltán megilleti mindig áldozatkész magyar hölgyeinket. A gyüjtéssel fáradozókat a rendező bizottmány — ha pénzereje engedendi — igen érdekes emlékkel fogja megtisztelni, melyet előre nem akarok elárulni, hogy a meglepetés annál kedvesebb legyen annak idejében. 48.

Küküllőmegye, julius 28-kán 1862.

A határpusztitások miatt gabonánkban s szénaréteinkben kiszámithatlan károkat kénytelenittetünk szenvedni, a mi annyival keservesebb, mivel az több helységekben éppen magok a község elöljárói által üzetik szemtelen bátorsággal. A hivatal az ilyszerü kihágásokat gátolandó szigoru rendeletet köröztetett s olvastatott fel a községekben, mi az oka hát, hogy annak daczára is a határpusztitások napirenden vannak, s ha valakire becsülnek is valamit, a káros soha sem nyerheti meg a kárpótlást?

Ha azt mondom, hogy a rendeletek ereje a szolgabirák kezei közt veszti el hatását, akkor éppen a dolog erére találtam; s ha azon nézetemet nyilvánitom, miszerint a szolgabiráktól erélyesebb eljárás követelendő: ugy hiszem minden birtokostársaim óhajtását fejeztem ki! Miért van az L. és M. szolgabirák járásaiban rend és függés? azért, mert hivatalukból folyó kötelességeiket hiven betöltik, s miért nincs ily rend más járásokban is? Hogy a határpusztitások kellemetlen következéseitől megszabaduljunk, valóban szükség igy imádkoznunk: „Ur Isten! add meg nekünk a tagositást.“

A fenebb lerajzolt kedvetlenség után örömmel tudathatom azt, hogy a tagositási munkálatok kezdenek ismét folyamatba indulni. Küküllővár községe az adminsztrátor ur erélyes fellépte s megértetése következtében a Bethlen uradalommal egyetértve elfogadta a tagositást, az osztályozási elömunkálatok az illetők által bevégezve és hitelesitve vannak; augustus végefelé remélhető a kihasitás, ha csak valami akadály nem gördittetik ellene; a mi a román atyafiak hangulatából következtethető, mivel ezek a beleegyezés napja estéjén az egyezményt aláirt lelkészeik lakára rohanván, a lelkész urak csak eszélyes megugrás által kerülhették ki a nekiek szánt ütlegeket. Királyfalván is szorgalmasan foly a földmérés. Talán követni fogják más helységek is a jó példát; de tisztelt birtokostársak! nem elég csak bevallani a tagositás hasznos voltát, nem kell beérni a puszta óhajtással: tenni is kell ez ügyben valamit, mert az magára hivatlan egy falu határára sem lép be.

Figyelmet érdemel a küküllővári uradalom számos kötetekből álló könyvtára; van benne egyetemes és honi történelem, bölcselet, földrajz, régiség, honi törvények, mathesis, szóval a tudományok csaknem minden ágából, magyar, latin, franczia, német, görög s még angol nyelven is. Csak hogy ez a könyvtár itt ugy képzelhető, mint egy pusztába épitett tanoda, mely nem bir tanonczokat; nincs meg itt ennek az a köre, mely az ebben rejlő kincseket kibirná aknázni s a jó anyagokat a közjóra földolgozni; használatlanul lappang mint elásott kincs, valamelyik tanodában leginkább pedig a kolozsvári muzeumban lelhetné fel méltó helyét, hol a tanárok s más tudós fők e gazdag forrásból elég szakmájokra tartozót meríthetnének. Óhajtandó lenne, hogy a muzeum-egylet igazgatósága közvetitöül kérve fel uradalmi igazgató — nemcsak a gazdászatot, de a honi irodalmat is hön pártoló — t. Bágya urat, próbálnák meg a tulajdonos grófnétól kinyerni e könyvtárnak a muzeumba szállittatását.

A marhavész e vidéken még mindig uralkodik, mi miatt az ugarlás nagyon megkésett. A kalászos gabona már be van takaritva, próba után meg vannak elégedve a gazdák az eresztéssel; a nép kalongyája megereszti a 4 vékát. Kivévén azon helységeket, hol a jég pusztitott, ez év ugy látszik, az áldásosok közé lesz számitandó.

Egy birtokos.

Zágon, julius 28. 1862.

A felebaráti szeretetnek, s a jóra kész buzgóságnak egy szép s követésreméltó példáját teszem közhirré ezen tudósitásomban.

Közölve volt e lapokban is azon nagy csapás, mely helységünket közelebb meglátogatá, midőn ez évi julius 6-án egy borzasztó tüzvész két óra alatt 27 háznépnek mindenét hamuvá tette. Ezen szerencsétlen atyánkfiainak lak- s más épülethelyeit pusztaság jelöli ma, még csak egy kert vagy fadarab sem maradt, melyről egyik vagy másik telket kilehetne mutatni. A szenvedők iránti részvét eddig is sok szép tettekben mutatkozott; de tegnap megható vala annak nyilvánulását látni, midőn a reformatusok közönséges egyházképviseleti gyülésében a jelenvoltak általános megvidulással s egyező akarattal a sulyos csapás által látogattaknak közös segélyezését határozák el, következő két pontban:

1) Az egyház minden marhás tagja kötelezve van ezen határozatnál fogva részt venni a károsok segitésében.

2) Egy bizottmány neveztetik ki, mely számbaveszi egy hét alatt az ekként elkötelezett munkaerőt, számba azt, hogy az elégettek, a szenvedett kár s figyelembevehető más körülményekhez képest, pl. vagyonbeli állás, összeköttetés stb. mennyi mértékben segélyezendők, s a fölvett munkaerőhöz képest segélyezhetők. Ezen fölvétel alapján a lakosságot a segélyezendők között elosztja. Akkor az egyház elöljárósága által minden egyesnek tudtára adatik, hogy melyik károshoz van osztva; s a kitüzendő időben aztán mindenki köteles lesz egy tereh épületre való fát oda beszolgáltatni.

Ezen határozat a rom. kath. és nem egyesült görög egyházak elöljáróival is közöltetik.

Czélravezető s általában életrevaló lesz-e ezen intézkedés, nem tudjuk. Nekünk ugy látszik előre, hogy ha ez sikerül: általa a károsok jobban föllesznek segitve, mint az eddigi kalákázó szokás által, s e mellett a közös segitésben ki lesz kerülve az, hogy a keresztyéni részvét gyakorlása valakinek magának kárára legyen, a mi eddig sokszor megtörtént, midőn egy jó ember 10 kalákába is el kellett, hogy menjen; mig más egybe sem ment.

Ezen intézkedéssel a zágoni nép ismét egy szép bizonyságát adá azon keresztyéni nemes indulatnak s közbuzgóságnak, melyről a közelebbi időkben már többször fel volt emlegetve. Nemes határozata most többszörös becscsel bir, fölvéve a jelen idő aggasztó, sőt valóban leveröleg szomoru kinézését; mert itt oly szegény termés van, hogy általánosan minden 10 kalangya helyett csak egyet aratnak, sőt hallottam, kogy egy 10 vékás földön 10 kévét arattak, ez is, a buza üszögös, a rozs nagy része konkoly; tavasz gabonáink között is az árpa erösen gyér, törökbuza majd semmi sem lesz határunk nagyobb részén. Ilyen szomoru a mi állásunk. Lehet, hogy büneinkért ver a hatalmas Isten.... Nincs szavunk ellene. Kik szent kezeiből a jót annyiszor elvettük, avagy a roszat nem kell-e, hogy békével vegyük és türjük? Megvigasztalódást a közös nyomor enyhitésére s erkölcsi előhaladásunk segitésére czélzó nemes munkásságban keresünk. Gizánó.

1862. augusztus 1-sö napjáig, mint az e részbeni bejelenthetésekre kitüzött határnapig alólirtnál következő lovak jelentettek be:

Első 500 darab arany császár dijra.

1. Gr. Venkheim Rudolf: Remény 5 éves s. k. ap. Little-Tack any. Lady-Franklin.

2. Kotze ur: Demi Castor 4 é. s. p. m. ap. Greck Slave.

3. Gr. Szapáry Iván: Bolero id. p. m. ap. Pastorál any. Saltarella

4. Ugyan az: Tulcsa 4 é. s. k. ap. Italian any. Julia.

5. Ifj. gr. Bethlen Sándor: Ilona 4 é. p. k. ap. Bay-Momus.

6. Id. gr. Teleky Domokos: Radamans 6 é. s. m. ap Chief-Justile, any. Anna.

7. Ugyan az: Cató id. p. m. ap. Cató.

8. Bernath Albert: névtelen id. p. k. ap. Aler.

Második 300 darab arany császár dijra.

1. Ifj. b. Vesselényi Ferencz: Antár 5 é. p. m. ap. Phoenomenon any. Norma.

2. Ifj. gr. Bethlen Sándor: Ilona 4 é. p. k. ap. Bay-Momus.

3. Ugyan az: Nyil 3 é. p. m. ap. Harneitstein, any. Vielka.

4. Id. gr. Teleky Domokos: Cató id. p. m. ap. Cató.

Kolozsvártt, augustus 2-án 1862.

Biró Lajos m. k.
lovaregyleti titkár.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hogy a vasut Erdély czélja és érdeke szerint vitessék át az ország szivén, pénz kell, s hogy pénz legyen, vállalkozók szükségeltetnek, vállalkozók pedig csak ugy állanak elé, ha kiadásuk terhei a remélhető haszonnal kárpótoltatnak. Ez érdekben nagy szolgálatot tettek azon községek, kik a kolozsvár-brassói vonal mentében előre is anyagi segedelmet ajánlottak fel. Ily ajánlat történt — a mint egy kimutatáshól olvassuk — Kolozsvár részéről, mely város felajánlá a határán átvonuló vaspályához az egész földtertile; tet, tovább 20,000 napszámot vagy ennek megváltására 12,000 forintot, 6000 darab küszöbfát és két millió téglát s ezenkivül földet annyi téglához, a mennyi az indóház épitésére szükséges volna. Tordavárosa felajánlott 100,000 téglát, 10,000 napszámot s a földterületet. Medgyesszék hasonlóan a földterületet, melyet közköltségen ki fog sajátitani, s ezenkivül 4,000 köb=öl cserfát. Igy tettek ajánlatot Kőhalom, Erzsébetváros stb. Vajha ez Erdély életkérdéses ügyében minden törvényhatóság és község sietne meghozni áldozatát, s igy földben, munkában s anyagokban néhány milliót megkimélve, ösztönt adnának a vállalkozásra a tőkepénzeseknek. Ha valami mozgalom ez irányban történik, mi az ajánlatok közzétételét nagy örömünknek tartanók.

— Ő cs. kir. Apostoli Felsége f. évi jul. 26-ról kelt legfelsőbb határozatával, Bell Frigyes, a fönállott marosvásárhelyi cs. kir. urbéri törvényszék rendelkezés alatti ülnökét, az időszerinti járulékainak meghagyása mellett, az erdélyi kir. kormányszék számfeletti titkárává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

— Szokás az, hogy midőn valamely igaztalan s embertelen tényt nem lehet helyén és nevén megnevezni, azt mondják: Chinában történt, pedig még China is halad már az igazságosságban. A mennyei birodalom császárja közelebbről egy rendeletet adott ki, melyből a civilisatiójukkal kérkedő népek is tanulhatnak; a rendeletbe ezek olvashatók: „Legkevésbé sem illetlen megengedni, hogy a keresztyének kövessék vallásuk szabályait, mert mi kimutattuk, hogy nem teszünk különbséget köztük s a birodalom többi lakói közt. Kiválólag figyelni kell arra, hogy a vallásos czeremoniákra való adózások nem tekintendők kötelezett adóknak, s midőn a keresztyének magok is megtagadnák annak fizetését, nem lehet öket arra kényszeriteni. Miniszteriumunk utján kiadtuk már ily értelemben utasitásunkat a birodalom hatóságaihoz, tudtokra adván, hogy jövendőben a keresztyének csak is a közügyi adókban tartoznak osztozni és felnek csak is a közügyi adókban tartoznak osztozni és felvannak mentve azok alól, melyek az ő isteni tiszteletükön kivül álló vallásos czeremoniákra szedetnek.“ Igy rendelkezik a chinai császár, ki ura és vallásos feje birodalmának.

— Dézsen épült belső szolnokmegyei kórházat illetőleg irják a „P. N.“-nak, hogy az már néhány hét óta a közhasználatra meg van nyitva. E kórház keletkezését 1855-ben tervezte a megyei kormány. Felhivására egyesek és községek önkénytes adományokkal járultak e czélra s b hivatalos büntetéspénzeket is erre fordították. Ily és más módon gyült néhány év alatt 34,289 frt 82 kr. c. é. és két arany. 1860-ban kezdtek az épitéshez. Az épület 22,717 frt 82 kr.-ba került, emeletre van épitve, 50 ágy, 10 szoba, külön felügyelői osztályok, orvosi s ápolói lakok vannak benne. Az adományozók feltétele a volt, hogy nyilvános kórház legyen, mire nézve a fölterjesztés meg van. A 2200 forintra menő szükségletet megyei önkénytes rovatal fedezi a kamat szaporodásáig, a dij egy betegtől 42 kr., honora-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tiortól másfél frt. Az ügyeket 6 tagu bizottmány kezeli, elnöke a főbiró, tagjai a fő- és alorvos.

— A „Bistriczer Wochenblatt“ azon hirt hozza, hogy Beszterczevidékébe kebelezett Nagy-Demeter (Mettendorf) községét iszonyu csapás érte. Ugyanis folyó évi julius 23-án a falu 370 lakházai közül 224 lett minden gazdasági épületekkel egyetemben a lángok martaléka, mely szerencsétlen eset alkalmával három emberélet is áldozatul esett. Az inség és nyomor, mely egyszerre 2000 embert megrohant, iszonyu, s ezt csak azon körülmény enyhiti némileg, hogy a gabona a mezőről szerencsére még nem volt behordva. Ő Felsége a n.-demeteriek fölsegélésére 2000 frtot méltóztatott adományozni.

— Bécsi politikai körökben beszélik, hogy a három udvari kanczellaria közt igen élénk tárgyalások vannak folyamatban egy öket közösen illető ügyben. A kereskedelmi miniszterium ugyanis, mely jelenleg szervezi magát, végrehajtó hatáskört keres magának a magyar koronához tartozó országokban és e törekvést igyekszik, mint mondják, meghiusitani az érintett három udv. kanczellária.

— Bécsben, jul. 28-án nagy miniszterértekezlet tartatott, melyen az összes udv. kanczellárok is jelen voltak. Az értekezlet tárgyait a külföldi s nevezetesen a német politika több kérdése, s a birod. tanácsnak sept. közepéig történendő elnapolása képezte. Ezt különben inkább szünet, mint elnapolásnak mondják, s a pénzügyi bizottmányra nézve, melyre az 1863-eik évi költségvetés feletti előtanácskozmányok bizattak, 3 hét, az összes birodalmi tanácsra nézve pedig 6 hétből áll.

— Gróf Eszterházy, gróf Apponyi és e főkanczellár julius 29-én öt óráig tartó értekezletet tartottak, melynek tárgya titok. A bécsi lapok már találgatják, hanem e találgatások nem nagy hitelre méltók.

— Az „Independance“ szerint külföldi pénzemberek nem hajlandók oly erdélyi vaspályát támogatni, melyet a magyar gazdasági-egylet nem pártol.

— Debreczenben a casinói köz- és választmányi gyüléseket csak az e végre kiküldendő biztos jelenlétében lehet megtartani. A többi egylet is kapott ilyenféle rendeletet.

— Egy magyar a Reichsrathban. Az „O. D. P.“ egy történetkét beszél, miképp ismerkedett meg egy magyar a „február 26-kával.“ M. hó 25-én d. e. egy, a kéjvonattal Bécsbe rándult magyar a Wipplinger-uton sétált ki a glacisra. Egészen magyarosan öltözve, magas csizmákkal, sarkantyusan, erőteljes arczvonásokkal és takarosan hordott bajuszszal, a magyar földesurat nem lehetett benne félreismerni. Ugy tetszett, hogy valami kitüzött czélja van, de nem tud jól eligazodni. Többektől kérdezett valamit, de ezek vagy nem értették, vagy nem tudtak neki kellő felvilágositást adni. A fegyvertár közelében végre egy urral találkozott, kinek börtáska volt hóna alatt. Földink öt is megszólitá, s tört németséggel egész udvariason azt kérdezte: kérem, merre megyek itt a bécsi országgyülésre? — „Országgyülésre — felelé a börtáskás ur, — ön talán a birodalmi tanácsot érti? . . . „Igen, igen, a birodalmi tanácsot akarom látni“, — igazitá meg magát földink. „Egy magyar, a ki a birodalmi tanácsot akarja látni, megérdemli, hogy a czélhoz vezessem“, — igy gondolkozhatott a börtáskás, s készséggel ajánlá szolgálatát a magyarnak. Igy haladtak együtt a glacis hosszában. Pár perez mulva földink ismét egy kis próbáját akarta adni németségének, és igy szólitá meg vezetőjét: „Ön igen szives, jó uram, talán ön is a birodalmi tanácsba megy“? A vezető mosolylyal válaszolá: „Igen, nekem is oda kell mennem.“ „Hisz az igen szép, — már csak megnézem azt a Schmerlinget, anyókomnak otthon megigértem.“ A vezető ujra mosolygott, de nem felelt, mert már a birodalmi tanács kapuja alá értek, hol a kapus igen mélyen meghajtá magát. A vezető miután földinknek az utat megmutatta, eltünt és az nem kevéssé csodálkozott a portás mély hajlongásán. A lenn álldogáló követ urak is hasonló udvarias üdvözletekkel fogadták, mintha csak Deák vagy Eötvös lett volna. Egy negyedórába se telt és földink a karzaton ült; kivácsian keresgélt valakit a ház ülésein. Végre türelmetlenül fordult szomszédjához, kérdezve: „Ugyan kérem, melyik már a Schmerling“? A megszólitott átellenben a miniszteri padra mutatott és mondá: „Látja ön, az első az Mecséry, a második az Rechberg, s a harmadik, a ki az ujságot olvassa, az az államminiszter — Schmerling.“ A magyar elcsodálkozva kérdé: „Az ott a fájós ujjal“? a miniszternek keztyü-ujjba burkolt ujjára mutatva. „Igen, az“, mondá a szoszéd határozottsággal. „Barátom, — válaszolá birtelen földink, — hiszen ez ugyanazon ember, a ki engem ide vezetett“, — és elbeszélte az egész történetkét, mint már fennebb az „O. D. P. után előadtuk. Fides penes auctorem. Az emlitett lap még meg nem állhatja, hogy hozzá ne tegye: Vajjon az államminiszter urnak sikerülni fog-e a többi még hiányzó magyarokat is elhozni a birodalmi tanácsba?.. (Pesti lapok után.)

— Nagy Mihály, a győri tésztagyár tulajdonosa a londoni ipartárlatba érdekes tésztakészitményeket küldött, melyekért most érempénzzel jutalmaztatott meg. A küldött tárgyak kitünő szép macaroni nemzeti szinnel és 52 más külön alaku száraz tésztakészitményekből álltak. Nem mulasztjuk el, felhozni e kitüntetést, annyival inkább, mert már az 1853 dik évi pesti terménytárlati országos és 1854-dik évi bajor müncheni iparkiállitáson is érem-pénzekkel, valamint a mult évi győri gazdászati tárlatban arany jutalommal méltányoltatott a finom izléses tésztakészitmények [illegible]ásáért. Tudtunkra hazánkban ez az első ilynemü tészta [illegible] lehet, hogy minél tágasb körben gyár, s csak örvendhetünk [illegible] találi elismerésre.

— Csák Máté, a hires magyar olygarcha, János fiát az akkori ausztriai herczegi családba akarván házasitani: e czélból Bécsben egy időben fényes udvart tartott. Egy lap irja, hogy a bécsi nép között e tény emlékezete még most is — több mint félezred év után — élénken fenmaradt az által, hogy a Stadt, 1091 sz. házat — melyben Csák udvara volt — „Mathei Csaker-Hof“-nak, vagy összevonva „Matschaker-Hof“-nak nevezi. — Csák Máté 1319-ben halt meg 74 éves korában, s valószinüleg Trencsényben temettetett el.

— Morvaország valamely községében a közdobos mult hó 26-án ilyetén felvilágosult szavakat intézett a néphez: „A polgármester ur parancsából! Ma napfogyatkozás lesz! Minden gazda gondosan fedje be kutját, mert az égből méreg fog hullani. A marhákat se bocsássák a mezőre, mert vagy ott vesznek, vagy sebbel térnek haza“!

— A londoni világkállitásnak gyakorlati haszna is már kezd mutatkozni. Igy a debreczeni „István“ gőzmalom, mely beküldött gyártmányaiért két érmet kapott, Petrzywelski londoni vendéglöstől, kinél naponkint 60—70,000 ember étkezik, megbizást nyert, hogy kisérletképp 100 mázsa lisztet küldjön.

— Kimutatás a kolozsvári kisegitő pénztár-egylet forgalmáról julius havában 1862.

Bevételek:

Pénztármaradék a mult hóról	2,289	ft 82	kr.
33 uj tag 48 részvény után 5 ft 25 kr .	162	„ 75	„
Havi, rendes és rendkivüli betételek .	3,398	„ 17	„
Könyvdijakban	24	„ —	„
Kamat és provisio	748	„ —	„
Bélyegdijakban	31	„ 66	„
7246 tag által visszafizetett kölcsön . .	33,559	„ 50	„
A bevételek összege	40,214	„ 38	„

Kiadások:

299 tagnak kölcsön	37,535	ft —	kr.
Tisztviselők fizetése	117	„ 89	„
Bélyegdij	32	„ —	„
Irodai kellékek	3	„ 57	„
Kamat osztalék	5	„ 60	„
Töke visszafizetés	1,974	„ 22	„
A kiadások összege	39,668	„ 28	„
Pénztármaradék	546	„ 10	„
	40,214	„ 38	„

Kolozsvártt, jul. hó 31. 1862.

Tauffer Ferencz igazgató. Geltch János könyvvezető. Wagner Frigyes pénztárnok.

Hibaigazitás. E lap mult julius 29-kén megjelent 113-dik számában az alsó-járai tagositásra vonatkozó hirdetésben alsó járási tagositás nyomatván vétségből alsó-járai tagositás helyett; ez helyre igazittatik.

POLITIKAI HIREK.

FRANCZIAORSZÁG. Páris, julius 29. Egyfelől az olaszországi hangulat és események, másfelől az orosz barátság majd ismét némi lendületet fognak adni a római kérdésnek. Az orosz szövetség kétségen kivül elölépéseket tesz s rövid időn egy fontos hivatalos cselekvényt várnak, mely a szövetséget bevégzett tény gyanánt fogja a világnak felmutatni. Itteni hivatalos körökben egész komolysággal hisznek Garibaldi támadási kisérletében. Azt mondják, hogy a tábornoknak már több hajója van rendelkezés alatt. Pénze sem hiányzik, csak azt nem tudják, hogy melyek segélyforrásai. A császár nagy mértékben fel van ingerülve a palermoi és marsalai beszédekért. A palermoi franczia konzul ezekről terjedelmes tudósitást küldött.

OLASZORSZÁG. Turin, jul. 27. Garibaldi Marsalában egy oly beszédet tartott Napoleon császár ellen, mely hevességében még felülmulja az előbbieket. „Franczia ország kényura, mondá többek között, 14 év óta hurczol orrunknál fogva, s e tizennégy év teljesen kimerité türelmünket. Ne hagyjátok magatokat félrevezetni azok által, kik azt állitják, hogy Napoleon császárnak köszönettel tartozunk. A mi köszönetünk a franczia nemzetet illeti. Igen, a franczia nép mellettünk van, testvérünk, de egy zsarnok igája alatt nyög, ohajtozva a szabadság után. Napoleon, zsarnok, zsarnok, zsarnok. Az 1859-ki háborut nem Olaszország érdekében, hanem saját javáért folytatta. Vérünket ontottuk a krimi háborúban, fizettünk neki 60 milliót, martalékul dobtuk Nizzát és Savoyát, s ő még többet akar. Azért tett mindent, hogy családját nagygyá tegye, s egy-egy herczeget tartogat Róma és Nápoly számára; jól tudom én ezt. Olaszországnak ellensége levén, az áruló, a rablók garázdálkodásait Nápolyban elősegitette, igy akarván 25 millió olaszt megbuktatni.“ — A franczia követség természetesen nagyon fel van indulva, és rég megtámadta volna már a táborokat, ha itt érvénye volna az idegen uralkodók megsértését tárgyazó törvényeknek. A többi diplomaták is aggódó arczot vágnak, s egyre kérdik Ratazzit, hogy mit akar tenni. A miniszter azonban megtartván hideg vérét, azt feleli, hogy minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy a törvények áthágása megakadályoztassék, de Garibaldi eddig még nem tett olyast, a miért ellene a törvényeket alkalmazni lehetne.

Garibaldi beszédei a parlamentben is kezdenek viszhangozni. A követkamara jul. 26-i ülésében Mordini igy szólott: Miben áll a bonapartista politika? Az első korszakban, a krimi hadjárat alatt, mint a nemzetiségek apostola lépett fel; a második korszak az 1859-iki háboruval kezdődött, s Savoya és Nizza bekebelezetésével végződött — és most? szövetségeseket keres Anglia gyöngitése végett. Kétségtelen az is, hogy Napoleon barátsága Olaszország irányában nem őszinte. A császár egyedül Francziaország érdekében jött hozzánk. Azonban mi, geographiai helyzetünknél fogva is nélkülözhetjük öt. Miért vannak a francziák Rómában, szükségünk van rájuk? bizonyára nincsen. Türelemre intenek bennünket; a türelemnek is van határa. Bámulni kell a fölött, hogy a rómaiak és olaszoknak annyi türelme is volt; köszönet a miniszteriumnak, mely csak a lemondás politikáját ismeri. E teremből férfiasan biztató hangoknak kellene Rómába menni. Igy kell szólni a rómaiakhoz: Róma a mienk; hazánk fővárosa kell hogy legyen; a franczia, kik Rómát megszállva tartják, háborut viselnek az olaszok ellen (bravo). Ha Rómába nem megyünk, saját nemzetiségünket semmisitjük meg. Lehet-e tehát csodálkozni, ha Garibaldi a legmagasabb neveket megtámadja? Francziaország jelenléte Rómában elviselhetetlen. Nem türhetjük tovább, hogy az, ki velünk annyi jót tett, most a tört dőfje szivünkbe. Meg vagyok győződve, hogy a miniszterium ezek folytán alkalmat vesz, Napoleont csapatainak visszahivására szólitni fel. A császár azonban aligha fog engedni e felszólitásnak. Gondoltak-e önök azon esetre, ha Rómában fölkelés történnék? Vajjon akkor háttérbe szóritandják-e a diplomatiai tekintetek a nemzetiségi érdekeket“? Beszéde végén a szónok Anglia barátságára utal, valamint az orosz-franczia szövetség hátrányaira, s kijelenti, hogy a háborura készülni kell. A pénzügyi kérdés — igy végzi — csak a győzelem által oldható meg. El kell magunkat határoznunk vagy Róma birtokára, vagy a dicső halálra. Jobb meghalni, mint egy bizonytalan szerencsétlen életet folytatni.

Bertolani és Crispi még Mordinit is tulhaladják hevességben. Crispi azt mondja, hogy Victor Emanuel bevonulását Rómába nem lehet már tovább halasztani. A rómaiak a nemzetiségi elv nevében fel fognak kelni.

Turinból jövő távirati tudósitások jelentik, hogy a Garibaldi féle hadjárat miatti minden aggodalom elenyészett. Az önkénytesek, kiknek Siciliába hajózni sikerült, igen csekély számmal vannak, s Garibaldi azt irta turini barátjainak, hogy legközelebb elhagyja Siciliát s visszatér a szárazföldre.

Palermoban jul. 19-én ünnepelték meg Garibaldi születésnapját, mely alkalommal a lelépett főnök következő pohárköszöntést mondott: „Éljen Victor Emanuel a katona király, a polgár király, a lovagias király! Adja az ég, hogy Garibaldi karjain nemsokára a capitoliumon fogadja az olasz nép kezéből a koronát. Éljen Olaszország Velencze- és Rómával. Éljen Garibaldi! E névben Plutarch hősei ujra támadtak fel. E név a szerénységet, a lemondást és ingathatlan erélyt jelenti. A hősök és szentek minden tulajdonságai egyesülnek benne. A világ minden része Garibaldi dicsőségével van tele. Én tisztelem és szeretem öt. És ti mindnyájan, kik öt szeretitek, ismételjetek velem: Éljen Garibaldi“!

Turin, julius 31. Garibaldi elutazott Messinába. A „Pungolo“ szerint Garibaldi a Pallavicino lakomáján következő szavakkal végződő pohárköszöntést mondott: „Róma vagy halál, de ez Rómában! Victor Emanuellel élünkön!“

A „D. A. Ztg.“-nak irják: Éppen most kapom azon rendkivül fontos tudósitást, hogy a salernoi kikötőben egy angol hadihajó vetett horgonyt. Azt hiszem adataim vannak, melyek arra mutatnak, hogy Anglia egész erejéből igyekszik olajat önteni a tüzre s anyagilag szintugy mint erkölcsileg gyámolitani a cselekvő párt törekvéseit. Azt állitják, hogy Garibaldi Anglia közvetett ösztönzése következtében indult a déli tartományokba körutazni. A toborzások kapcsolatban állanak Angolország törekvéseivel. Itt bizonyos körökben már régen tisztában vannak a felől, hogy Anglia semmit sem hagy megkisérletlenül, hogy régi befolyását Olaszországban visszanyerje s a Francziaországgal való szövetséget gyöngitse.

Garibaldinak Victor Emanuel királyhoz intézett leveléből, melyet közelebbről mi is emlitettünk, a „Vaterland“ turini levelezője következő jellemző helyet közöl: „Hiszi-e ön Sire, hogy Nápoly tartósan fogja magát Turinnak alárendelni? Csak Róma, mint Olaszország fővárosa képes a régi helyhatósági szellemet lenyügözni, melynek ébredéséről én már némi aggasztó jeleket észleltem. Azért Rómába, minden áron Rómába! ha ez mindjárt a bemenetelt elölünk elzáró francziák holt testein történnék is. Ne habozzon Sire sokáig, ön Olaszország első katonája, nem kell hogy idegenek által elzáratni engedje a bemenetelt saját házába. Higyje el ön, hogy népének szeretete és lelkesedése erősebb támaszta leend, mint az idegenek lealázó segélye, a drága franczia szövetség.“ Ez a levél rendkivüli benyomást tett a királyra, ki a „Vaterland“ tudósitója szerint, kész lenne egy ily vállalat élére állani, ha hatalmas és befolyásos személyek nem irányoznák magatartását.

Rómában, a pápa környezetében aggódnak Garibaldi miatt. Ő szentsége nem megy a gandolfoi kastélyba, nehogy a rettegett önkénytesek kezeibe essék. Legkevésbbé engedi magát megrendittetni II. Ferencz. Jóllehet Durando kevéssel ezelőtt az exkirály eltávolitását kivánta, s a franczia kormány e kivánatra megigérte, hogy még egyszer megteendi a mi erejétől kitelik: a pápai vendég mindamellett legkisebb jelét sem adja annak, hogy másfelé készülne. Söt inkább csak most rendezi be magát igazán háziason, s személyesen ügyeli fel királysága levéltárát a Farnese palotában. És a mi több: a palota balszárnyában összes miniszteriumai a legjobb móddal be vannak rendezve s az ajtók felett nagy betükkel olvasható: „belügy-, rendőrminiszterium stb. Francziaés Orosz- s némelyek szerint Poroszország is közösön szándékoznak engedékenységet tanácsolni a szentszéknek. E lépés sikerére azonban nem igen lehet számitani.

NÉMETORSZÁG. Berlin, jul. 28. A franczia-porosz kereskedelmi szerződésnek a porosz kormány általi jóváhagyása, mindamellett, hogy a kamarai tárgyalások folytán csaknem bizonyosnak tartatott s a párisi kabinet által is majdnem bevégzett ténynek tekintetett, most már ismét kétséges. A „Börs. u. H. Ztg.“ szerint, a szerződéshez csatlakozott német udvarok kivánatára előbb kiegyenlitést akarnak megkisérteni azon kormányokkal is, melyek a szerződést elfogadni vonakodnak.

Egyébiránt a vámegyleti államok nagy többsége a szerződés mellett van, s nagy a valószinüség, hogy azokban is, melyeknek kormányai ellene vannak, a nép, ha alkalma lesz, mellette fog nyilatkozni. A „Neue. Frankf. Ztg.“ irja: A két legjelentékenyebb iparállam, egyes aggodalmak daczára, a szerződés mellett nyilatkozott. Baden, a thüringiai államok, Braunschweig, Oldenburg és Frankfurt csatlakozása kétségtelen. Hannoverában az összes kereskedelmi kamarák képviselőinek csak egy pár nap előtt tartott gyülése a szerződést pártolta. A nassaui kamarák rokonszenve ismeretes. A hesseni nagyherczegségben iparosok, kereskedelmi kamarák s az egész nép oly nyomatékosan nyilatkozott a szerződés által kilátásba helyzett vámszabályzati módositás mellett, hogy a kormány egyedül képez ellenzéket s még annyira sem bátorkodik, hogy a szerződést mostani, hivatalnokokból álló kamarájának elébe terjeszsze. Végre a szerződésnek a kurhesseni országképviselet általi elfogadása minden kétségen kivül áll. Ezek az államok 27 millió lakossal $^4/_5$ részét teszik a vámegyletnek. Velök szembe egyedül áll Bavaria és Würtemberg 6.700,000 lélekkel. Magában Bajorországban is a kereskedelmi kamarák egy része, még pedig

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

a legfontosabb iparkerületiek, a szerződés elfogadására szavaztak, sőt Würtenbergben sem hiányzanak nyomatékos szózatok a vámreform érdekében, a mint a stuttgarti kereskedelmi kamara kevesebbségének véleménye tanusitja. A népképviselet ellenző szavazata még teljességgel nem nyilatkozott s az idéztük lap éppen nincs meggyőződve arról, hogy a bajor kamara határozott nem-et fog mondani. De ha szinte Bavaria és Würtemberg makacsul ellenszegülnének is, mindenesetre „constatirozva“ van, hogy a vámegylet tulnyomó többsége vámreformot akar, tehát akarja a franczia szerződést.

Berlin, aug. 1. Az urak háza ma vitatkozás nélkül elfogadta a franczia-porosz szerződést.

OROSZORSZÁG. Sz. Pétervár, jul. 22. A „Severnaja Pesela“ szerint nem igaz, hogy Olaszországnak Oroszország általi elismertetése Francziaország közbenjárása folytán történt volna. Az orosz kormány meggyőződött az uj viszonyok szilárdságáról, s ezért ismerte el az uj királyságot. Az elismerés tehát önszántából történt, és Francziaország által – melynek közreműködése, kizárólag csak a megszakitott diplomatiai viszonyok ujra megkezdésére szoritkozott — semmi tekintetben sem eszközöltetett.

Varsó, jul. 27. A „Bresl. Ztg.“ irja: Néhány izgalmas nap után, a midőn nagyban folytak az elfogatások, ismét csendesség van s a láthatár derülni látszik. A nagyherczeg, hogy megmutassa Varsó lakosságában vetett bizalmát, a városban levő királyi palotát választotta téli lakásául. Ezen pompás királyi lak helyrehozása, hallomás szerint másfélmillió lengyel forintba fog kerülni, s nemsokára már hozzá fognak. Általános amnestiát is emlegetnek ismét. Hirszerint nemcsak a fellegvárban fogva tartott egyének, hanem azok is, a kik már Sziberiába számüzettek, teljes kegyelmet fognak nyerni, 6 igen nagyon terhelt egyén kivételével. A lengyel nemzet conservativ része valóban hajlandó is már az ilykép kinált engedményeket elfogadni, hanem az ellenkező irányu izgatások is hevesen folynak. Az ostromállapot jelenleg ismét enyhébb, s ha a mostani csöndes állapot tartós lesz, bizton reménlhetni teljes megszüntetését.

SZERBIA. Belgrád, jul. 25. Az „Ostd. P.“-nak irják: Bulwer angol diplomata néhány nap előtt ideérkezett s huzamosabb ideig fog itt mulatni. 22-én egybegyült nála valahány konzul, valamint Garaschanin s a porta biztosa is. A britt kabinet hajthatatlanul a mellett marad, hogy a status quo ugy, a mint a párisi szerződés biztositotta, egész terjedelmében fentartassék; s nem hajlandó legkisebb engedményre Szerbia irányában. Mig tehát Anglia a szerb ügyben nyiltan és határozottan Törökország mellett lép fel, Francziaország mind inkább háttérbe látszik vonulni, s a bizalom, melyet Belgrádban épp ezen hatalom befolyásába helyeztek, nagyon ingadozni kezd. Szerb részről semmit sem mulasztanak el, hogy minden eshetőségre készen legyenek. Igy például: az érseki palota megetti városi sánczok egy részét, melyről a Száva melletti alsó vizi vár belátható, a közönség elöl elzárták. Midőn szinte egyidejüleg a törökök is magasabbra emelik s keresztmellvédekkel látják el az erődítvények megfelelő vonalát: ebből azt következtetik, hogy a szerbek ágyutelepeket állitanak, szóval semmi sem mutat arra, hogy a kardot hüvelybe rejteni szándékoznának.

A harczias készülödés más tudósitások szerint is páratlan erélylyel foly. A rendes szerb hadsereg 50,000 emberből áll, ehez járul 52,000 első osztályu nemzetör 17—20 éves ifjakból és 52,000 másod osztályu 20—40 éves férfiakból. A törvények értelmében minden szerb egyszersmind nemzetör s tartozik magát egy puskával, két pisztolylyal és egy handzsárral ellátni; az állam nem ad zsoldot csak élelmet, az ifjabbaknak azonban fegyvert is. A fegyverek belga gyártmányok, kitünő jók és vágó szuronnyal vannak ellátva. E pillanatban az összes szerb nemzetőrség hadigyakorlatokat tart.

Másfelől a török sem látszik legkevésbbé is békesovárgónak. A „Wanderer“-t következőleg értesitik Konstantinápolyból: A porta nagyon fel van ingerülve Szerbia ellen. Egy adat erre a „Journ. de Const.“-ban megjelent jegyzék, mely szerint a kár, melyet Belgrád muzulmán lakói a szerbek vétke és hanyagsága miatt szenvedtek, 50 millió piaster jó pénzre rug. Ezen jegyzékből a látszik, mintha a török kormány ez összeget annak idejében megtérittetni szándékoznék.

Belgrád, aug. 1. Vefik Effendihez érkezett sürgöny szerint, a porta és a montenegroi fejedelem között alkudozás kezdödött.

AMERIKA. Uj-York, julius 19. Halleck tábornokot Washingtonba várják, hogy az egyesületi hadtestek főparancsnokságát átvegye. M' Clellan és Pope tábornokok megtartják jelenlegi állomásaikat. M' Clellan csapaterösitést kapott. Lincoln elnök aláirta az elkobzási javaslatot. A congressus jul. 17-kén elnapolta magát.

Uj-York, jul. 21. Hire jár, hogy a különszövetkezettek tiz mértföldnyire huzódtak vissza Richmond felé. Azt állitják, hogy a különszövetkezetteknek egy páncélos hajója, mely Vicksburg erőd ütegeinek oltalma alatt horgonyoz, jelentékeny kárt tesz az egyesületi hajóhadban.

MEXIKO. Veracruz. jul. 1. A hajóssereg egészségi állapota kielégitő. Lorencez tábornok jelentése a 13-diki és 14-iki csatákról megjelent. A harcz eredménye a mexikoi hadsereg eltávozása volt. A franczia hadsereg egészségi állapota és szelleme tökéletes.

Ujabbak. Az „A. A. Ztg.“ párisi levelezője szerint nem igaz, hogy az angol kormány gyámolitná Garibaldi sokat emlegetett hadjárati terveit. Mazzini küldött Londonból pénzt a tervezett romai hadjáratra, s alkalmasint e küldemény adott okot a fenebbi ráfogásra. Nem hogy gyámolitná tehát az angol kormány, sőt Palmerston komolyan megintette Garibaldit, hogy tartozkodjék a Roma elleni kisérletről, mert könnyen franczia kelepczébe eshetik. Velencze megtámadásától pedig annyival inkább óvakodjék, mert ott az osztrákokon kivül Angliával is szembe állana. Törökország ellen se próbáljon, mert annak teszi ki magát, hogy angolok hazájától elvágják és elfogják. Palmerstoné volna tehát az érdem, ha az oly sok aggodalmat keltett hadjárat elmarad. Annyi eredménye mindenesetre van a mesterkélt ijesztgetésnek, hogy a franczia diplomatia egy utolsó kisérletet tesz, arra birandó a pápát, hogy beléegyezését adja a romai kérdésnek europai congressus általi megoldására. Ha a congressus nem sikerül, a franczia császár kénytelen lesz valamely döntő elhatározás által kiragadni magát a dilemmából. A „Pungolo“ azonban igen valószinünek tartja a congressus létrejövetelét, miután némely kabinetek már lépéseket tettek uralkodóik e végetti találkozására; s ezen kabinetekhez tartozik az olasz is.

— Athene, jul. 24. Hire jár, hogy nem sokára kiszállási kisérletek fognak tetetni. Több kormánygőzös parancsot kapott, hogy parthoszszában czirkáljon. Innen naponkint mennek hatal emberek Genuába. Syrában Artemis alezredes, a naupliai felkelők volt főnöke számára jelentékeny segélygyüjtést rendeztek; leánya pedig nagy kitüntetésekben részesül.

— A „Patrie“ bizonyosnak állitja, hogy a nagy hatalmak Konstantinápolyban értekező képviselői a legnagyobb határozottsággal kimondották kormányaik általános nézeteit a keleti kérdésre nézve. Anglia képviselője kijelentette, hogy a britt kabinetnek feltétlen czélja az osman birodalom területi épségének fentartása; a porta keresztyén alattvalóinak érdekei előtte csak másodrendü kérdés. A franczia követ épp ellenkezőleg azt nyilvánitotta, hogy a császár figyelmének kiváló tárgyát a keleti keresztyének érdekei képezik. Az osztrák internuntius kevésbbé határozott kifejezésekben az angol, Labanoff orosz követ pedig határozottan a franczia nézet mellé nyilatkozott.

Távirati tudósitás a bécsi börzéről

August. 4-kén: Nemzeti kölcsön 82.80. 5% Metalliques 71.50. Bank-részvény 798.—. Hitel-részvény 214.90. Váltó Londonra 126.60. Ezüst 124.15. Arany 6.—.

Augustus 1-jén: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyar országi 72.30. Erdélyi 70.25.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

Sz. 2473. 1862. **Hirdetmény.** (658) (1—3)

Nemes Kolozsmegye ideiglenes törv. széke részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint mai napról és jelen szám alatt kelt végzés következtében Kabós Mihálynak kérésére összes ingó és mindazon ingatlan javai felett, melyek az 1853 év julius 18-án kelt csődrend hatálya alá tartozó országokban fekűsznek, a csöd eljárás alkalmazása elrendeltetett. — Perügyelőül ügyvéd Simon Elek ur, helyetesül ügyv. Csató János ur neveztetvén ki, s előbbeni a tömeg gondnoksággal is ideiglenesen megbizatván.

Ennélfogva felszólittatnak mindazok, kik bármely jog czim alatt követelést vélnek közadós Kabós Mihály ellen igénybe vehetni, hogy ezen igényeket, a perügyelő ellen intézendő rendes kereset alakjában legfeljebb f. 1862-ik évi szeptember 30-ig oly bizonyosan bejelentsék, mivel ellen esetben daczára bár tulajdonosi, zálog vagy elsőbbségi jognak, a csöd eljárásból ki fognak rekesztetni, s elvesztendik minden igényeiket a csöd tömeg ellen. — Egyszersmind a tömeg gondnok és hitelezői választmány megválasztására, ugy a köz adós által igénybe vett vagyon átengedés fölötti tárgyalásra 1862 october 6-án d. u. 4 órára tárgyalás tüzetik ki ezen törv. széknél, melyre a hitelezők a csödtörvény 44-ik és 179-ik §§-aira utalás mellett meghivatnak.

Enyedi László, id. elnök.

Nemes Kolozsm. törv. székének julius 24-n tartott üléséből Kertész György t. h. jegyző.

Sz. 1092. (657) (2—3)

polg.

Hirdetmény.

A Ns. Háromszék törvényszéke részéről ezennel köztudomásra juttatik, hogy báró Splényi Antal urnak 1155 frt. o. é. váltó követelése, arra 1857 aprilis 24-től a fizetés napig esendő 6% kamat eddigelé 35 frt. 39 kra felszaporodott, jelenleg pedig 6 frt 49 krban megállitott és még felfolyó költségei fedezésére alperes nyujtodi Csüdör Józsefnek következendő lezálogolt és 810 frtra becsült fekvőségeire u. m.

1. Egy puszta telek Nyujtódon 91 házi szám alatt Varga Antal és Csüdör József szomszédságai között 1000 □ öl kiterjedésü.
2. A felső határon harmadlábban Csüdör Moizes és Kozina István közt 6 véka féröjü szántó.
3. A nyomásra menöbe Kádár Mihály és Farkas Mihály közt 6 véka féröjü szántó.
4. Ugyanott Jakabos Ferencz és magos Jakabos Ferencz közt 5 véka féröjü szántó.
5. Az alsó határba a nyomásra menöbe Varga Antal és Rátz Gyárfás között 5 véka féröjü szántó.
6. Az apró osztásban Kádár János ifjabb és Kádár István ifjabb közt 10 véka féröjü.
7. Harmadlábban Jakabos Ágoston és Deszka Ferencz közt 1 véka féröjü.
8. Fazakas határában a mély árok martján Kádár Ferencz és Varga Ferencz közt 4 véka féröjü.
9. Külső bemenöben martonosi Nagy Sándor és Ladányi Elek utódai szomszédságukban 4 vékás szántó.
10. A parlagokon Bedő Mihály és Fekete Imre közt 6 vékás szántó.
11. A Nemesek helyén Lörincz József és Kozma István közt 2 vékás szántó; azon hozzátétellel, hogy ha az elősorolt fekvőségek, az első árverési határidő alkalmával becsárokon, vagy azon felyül el nem adathatnának, a második árverési határidő alkalmával azon alól is el fognak adatni. — A végrehajtási árverezés megengedtetik és határidöül folyó 1862-ik év szeptember hó 28-, és november hó 2-ika midkétszer délután 2 órára a helyszinén tüzetik.

A venni szándékozók, a végrehajtás alá vett birtoknak becsüjét és árverési feltételeit a helybeli törvényszéknél megtekinthetik.

Fölhivatnak mindazok, kik ezen birtok iránt akár követelési, vagy tulajdoni, akár pedig más valamely jog czimen elsőbségi vagy zálogjogot formálhatni vélnék, igényeiket a vételár kiosztásáig ezen törvényszéknél annál bizonyosabban bejelenteni, minthogy különben maguknak tulajdonitsák, ha a vételár felosztás az ők értesitésük nélkül fog megtartatni, s abból a mennyiben a vételár másoknak kifizettetnék, kifognak rekesztetni.

Nemes Háromszéki törvényszék S.-Szt.-györgyön, julius 19-én 1862.

NEM HIVATALOS.

(655) **Tized valósitási ügyben.** (3—3)

„**Tizedvalósitási**“ ügynökségünk helyettesitését

Belső-Szolnokmegyében ifj. tek. **Pataki Dániel** ur Dézsen, —
Dobokamegyében tekintetes **Nagy Sándor** ur Szamosujvártt, —
Tordamegyében tek. **Érssek Elek** ügyvéd ur Tordán, —
Alsófejérmegyében tek. **Szabó Ferencz** ur Nagy-Enyeden —

sziveskedvén elvállalni, ezen tárgyban ha még lennének utánlagos utasitások a földbirtokos urak részéről, egyenesen fenn nevezett urakhoz intéztethetnek.

Nuridsán Testvérek.

(656) (3—3)

A kétvizközti,- ugynevezett **vámoshid balszögletén** levő 42-ik számu **telek örök áron eladó.** Értekezhetni görbeszappanyutcza 324-ik szám alatt özvegy Szentpéteri Pálnönél.

(613) 5/8 1862. (4—8)

VIRÁGGYANTA (BLÜTHENHARZ) a háziállatok terméketlensége ellen,

mint:

ménlovak, kanczák, bikák, tehenek, disznók, juhok és kecskék.

A vele eszközlött kisérletek folytán mindig biztosan hat, s azért legjobban ajánlható.

A raktárnok uraknál e szer jóságáról számos bizonyitványok állnak megtekintésre.

Ára: ménlovak és bikák részére 60 kr, kanczák, tehenek, disznók, juhok és kecskék részére 50 kr. osztrák értékben.

Továbbá:

Királyi porosz és a királyi szász ministerium engedélyével.

KORNEUBURGI MARHAPOR

A párisi, müncheni és bécsi állat-kimélési egylet által éremmel kitüntetve.

Az utánzástól minta-és bélyeg tilalom által törvényesen megóva.

lovak, szarvasmarhák és juhok számára

Az utánzástól minta- és bélyegtilalom által törvényesen megóva.

ónak találva több évi kisérletek által s egyszersmind a porosz király ő Felsége lóistálóiban, ő Felségének vezérőrnagya s fölovászmestere ő nagyméltósága meghagyása folytán Willisen ur sokszoros próbáinál, dr. Knauert I. osztályu gyógyszerész és az összes királyi istállói-fölóorvosa elismerése szerint,—mindig:

LÓNÁL: torok-mirigy, bélgörcs, étvágyhiány eseteinél, s különösen a lónak teljes épségben s tüzesen tartására.

SZARVASMARHÁNÁL: a vértejelésnél s a tehenek felpuffadásánál (szeles has), kevés, vagy rosz tejelésnél, melynek minősége ennek használata után meglepőleg javul, — tüdőbajoknál; bornyuzás alatt ennek teheneknéli alkalmazása igen előnyös, valamint a gyönge borjuk is láthatólag fejlödnek ennek beadása miatt.

JUHNÁL: máj-métely elháritására, az altest rothadásánál s más bajainál, hol a tehetlenséget tönkre teszi.

Kapható valódi minőségben:

Kolozsvártt: **Wolff J.** gyógysz.; *Szebenben:* **Zöhrer F.**; *Dézsen:* **Krémer Samu**; *Nagybányán:* **Popp S.**; *Szász-Régenben:* **Ditrich és Wagner**; *Tordán:* **Welits Gabor** uraknál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel. (Bel-farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.